

معضل قوانین زائد در اقتصاد ملی

به گزارش خبرگزاری فارس از گنبد کاووس (۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۴)، رئیس محترم قوه مقننه اظهار کرد: «بیش از ۱۲ هزار و ۵۰۰ قانون در کشور وضع شده که بیش از دو سوم آن، منطبق با شرایط کشور نیست و به زبان عادی، مرگ آن‌ها فرا رسیده و خود زمینه‌ساز فساد هستند. وی تصریح کرد: بروکراسی و دیوان‌سالاری قوانین باعث شده تا برخی از قوانین زمینه‌ساز فساد شود.» این سخنان را باید به فال نیک گرفت چراکه حاکی از تاکید بر معضل بزرگی به نام قوانین زائد غیر منطبق با شرایط واقعی کشور است که ممکن است فسادزا باشد. با این حال رئیس مجلس در ادامه می‌فرمایند، «برای تحول و استفاده از ظرفیت‌های موجود در حدود ۵۰ ماده بند قانون جامع تدوین خواهد شد و امید داریم تا خرداد ماه سال آینده، همزمان با اجلاس دوم مجلس شورای اسلامی این قوانین محقق شود.» البته اگر هدف از تدوین این ۵۰ قانون جدید اصلاح یا حذف بیش از ۸۳۰۰ قانون زائد و فسادانگیز باشد بسیار خوب است وگرنه اضافه کردن ۵۰ قانون دیگر در تضاد با بخش نخست سخنان رئیس قوه قانونگزاری خواهد بود. سال‌هاست که برخی مسئولان رده‌بالای سیاسی سخن از حذف مقررات و قوانین زائد و دست و پا گیر مضر برای فعالیت‌های اقتصادی می‌گویند و حتی با تعیین کمیسیون‌ها و کمیته‌هایی در وزارت‌خانه‌ها اقداماتی هم انجام داده‌اند اما هیچکدام به سرانجام مثبت و مفیدی نرسیده است. به نظر می‌رسد علت ناکامی در این خصوص، در این واقعیت نهفته باشد که کار مقررات‌زدائی را به کسانی سپرده‌اند که منافعشان در تضاد با این مأموریت است. مدیران دولتی که قرار است مقررات زائد و مضر را احصاء کنند طبیعی است که اساساً هیچ انگیزه‌ای برای این کار که موجب تحدید قدرت آن‌ها می‌شود نخواهند داشت. از همان ابتدا بهتر بود نهادی بیرون از بدنه اجرایی دولت عهده‌دار چنین مأموریتی شود. بنابراین، اگر سخنان اخیر رئیس قوه مقننه ناظر بر چنین مأموریتی باشد بسیار کارساز تواند بود. مضافاً اینکه طبق عقل و عرف تنها مرجع قانونگزاری، مجلس یعنی قوه مقننه است. با این تفصیل انتظار می‌رود در شرایط خطیر کنونی که کشور ما بیشترین نیاز را به بهبود سریع وضعیت اقتصادی دارد، رئیس قوه مقننه مأموریت احصاء، اصلاح و یا حذف بیش از ۸۳۰۰ قانون زائد و فسادزا را به عهده مجلس قانونگزاری که خود در راس آن قرار دارند بگذارند و به جد پیگیر انجام این وظیفه مهم و حیاتی باشند. البته واضح است که انجام این کار بزرگ و نجات‌بخش نیازمند مشارکت و کمک حقوق‌دانان و اقتصاددانان و کارشناسان خبره مالی است که رئیس محترم مجلس لازم است با ابتکار خود شرایط تحقق آن‌را فراهم آورند. ضمناً بد نیست در این میان

یادآوری کنیم که مجلس شورا همان‌گونه که پیش از این اشاره شد طبق عرف، عقل و البته قانون اساسی تنها مرجع قانونگذاری است، از اینرو، رئیس محترم آن کاملاً این صلاحیت را دارند که پیگیر مسائلی باشند که برخی نهادها، به هر دلیلی، مانع اجرای تصمیمات قانونی آن می‌شوند. به طور مشخص، در شرایطی که کشور ما نیاز مبرم به خروج از لیست سیاه FATF دارد انتظار می‌رود رئیس محترم قوه مقننه تذکر لازم را در خصوص تعلل مجمع تشخیص مصلحت نظام در این باره بدهند.